

Crna Gora

JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak

Broj: 01-240
Pljevlja, februar 2016.godine

***Izvještaj o radu Centra za socijalni rad za opštine
Pljevlja i Žabljak za 2015.godinu***

Uvod

Po Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti Centar za socijalni rad je ustanova socijalne zaštite u kojoj se ostvaruju prava, primjenjuju mjere (porodične i pravne), obezbijeduje pružanje usluga i obavljaju se i drugi poslovi iz oblasti socijalne i dječije zaštite. U vršenju javnih ovlašćenja Centar obavlja poslove koji su uglavnom utvrđeni Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti (Sl. list CG 27/13), Porodičnim zakonom (Sl. list RCG 17/07), Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici (Sl. list CG br.46/10), Protokola o postupanju u slučajevima nasilja u porodici, Zakonom o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku (Sl. list CG br. 64/11) i drugim zakonima - podzakonskim aktima kao i strategijama i akcionim planovima kako na nacionalnom nivou tako i na lokalnom nivou.

Socijalna i dječija zaštita ima za cilj unaprjeđenje kvaliteta života i osnaživanje za samostalan i produktivan život pojedinca i porodice.

U ostvarivanju ciljeva socijalne i dječje zaštite, posebno se štite:

1) dijete:

- bez roditeljskog staranja;
- čiji roditelj nije u stanju da se o njemu stara;
- sa smetnjama i teškoćama u razvoju;
- u sukobu sa zakonom;
- koje zloupotrebljava alkohol, drogu ili druga opojna sredstva;
- koje je žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva;

- žrtva trgovine ljudima;
- kojem roditelji nijesu saglasni oko načina vršenja roditeljskog prava;
- koje se zatekne van mjesta prebivališta bez nadzora roditelja, usvojioca ili staratelja;
- trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

2) odraslo i staro lice:

- sa invaliditetom;
- koje zloupotrebljava alkohol, drogu ili druga opojna sredstva;
- koje je žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva;
- žrtva trgovine ljudima;
- koje je beskućnik;
- trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život;
- kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Novim donošenjem Pravilnika o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada Centara za socijalni rad realizovano je obavljanje djelatnosti u okviru službi i to službe za djecu i mlade, odrasla i stara lica, materijalna davanja i pravne poslove i finansijsko-administrativne poslove i tehničke poslove. Takođe, novina u radu Centra jeste i vođenje slučaja gdje voditelj slučaja organizuje i realizuje ostvarivanje prava, pružanje usluga i obezbijedivanje mjera zaštite korisniku u svim fazama stručnog rada.

Donošenjem Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti i uvezivanjem informacionih sistema deset državnih institucija (Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, Centralni registar stanovništva, Registar motornih vozila MUP-a, Ministarstvo prosvjete i sporta, Uprava za nekretnine Crne Gore, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Poreska uprava Crne Gore, Ministarstvo poljoprivrede, Veterinarska uprava) stekli su se uslovi za realizaciju Socijalnog kartona. Informacioni sistem socijalnog staranja je u punoj primjeni od januara 2015.godine.

Prava iz socijalne i dječije zaštite po važećem Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti su:

- Osnovna materijalna davanja
- Usluge socijalne i dječije zaštite

JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak zapošljava 15 radnika, pri Centru u Pljevljima 12 zaposlenih dok je u radnoj jedinici Žabljak zaposleno 3 radnika. Konstatujemo da je sa ovim brojem zaposlenih JU Centar za socijalni rad uspješno obavio sve aktivnosti na ostvarivanju prava iz oblasti socijalne i dječije zaštite a u skladu sa pomenutim zakonskim propisima.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u izvještajnom periodu organizovao edukacije za sve stručne radnike. Svi stručni radnici su prošli edukacije za vođenje slučaja kao i za rad na materijalnim davanjima.

Osnovna materijalna davanja u socijalnoj zaštiti

I Pravo na materijalno obezbijedenje kao jedan od osnovnih oblika socijalne zaštite može ostvariti porodica, odnosno član porodice, ako je:

1. Nesposoban za rad i privređivanje
2. Sposoban za rad i privređivanje pod uslovom da je:
  - trudnica,
  - samohrano lice,
  - roditelj koji izdržava maloljetno lice,
  - lice koje je završilo školovanje po posebnim uslovima za period od pet godina po završetku školovanja,
  - dijete bez roditeljskog staranja do zasnivanja radnog odnosa.

Pravo na materijalno obezbijedenje utvrđuje se po osnovu prihoda i imovine svih članova porodičnog domaćinstva.

Na ime novčane nadoknade po osnovu materijalnog obezbijedenja u 2015.god. isplaćeno je 498.334,71 eura.

Tabela I-1 Broj porodica i visina isplaćenih novčanih sredstava za period 2010-2015.godine

Mjesec i godina	Broj porodica	Iznos sredstava
XII 2010	603	47.473,14€
XII 2011	603	42.019,30€
XII 2012	625	51.984,53€
XII 2013	525	43.671,51€
XII 2014	531	44.772,32€
XII2015	474	40.606,43€

Broj korisnika prava na materijalno obezbijedenje razlikovao se po mjesecima u 2015.godini i kretao se od 524 porodica do 474 porodice sa 1431 članova.

Tabela I-2 Broj porodica i lica korisnika MO po mjesecima za opštinu Pljevlja

Mjesec	Broj porodica	Iznos
Januar	524	43.966,67€
Februar	526	44.249,15€
Mart	519	43.702,76€
April	516	43.293,38€
Maj	469	40.002,44€
Jun	502	42.435,14€
Jul	488	41.333,69€
Avgust	466	39.605,63€
Septembar	466	39.578,56€
Oktobar	471	40.310,45€
Novembar	464	39.250,43€
Decembar	474	40.606,43€
		Ukupno:
		498.334,71€

U skladu sa novim Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti došlo je do revizije svih predmeta koja se odnose na ostvarivanje prava na materijalna davanja. Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti predviđeno je ograničenje prava na materijano obezbijedenje za radno sposobne roditelje na devet mjeseci uz obavezu primjene Plana aktivacije korisnika kod nadležnog Zavoda za zapošljavanje. Kako smo ranije kazali, realizacijom Socijalnog kartona- Informacionog sistema socijalnog staranja došlo je do povezivanja deset državnih institucija što olakšava put do potrebne dokumentacije za ostvarivanje prava na materijalna davanja. Isplata navedenih prava preko ISSS-a počela je sa januarom 2015-te godine.

Uvođenjem socijalnog kartona pravo na materijalna davanja su ostvarili samo oni korisnici koji ispunjavaju uslove u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti.

Struktura porodica koje su tokom 2015-te godine ostvarivale pravo na materijalno obezbijedenje je sledeća:

- 146 porodice sa jednim članom
- 58 porodica sa dva člana
- 91 porodice sa tri člana
- 130 porodica sa četiri člana
- 38 porodica sa pet i više članova.

Među porodicama koje su korisnici prava na materijalno obezbijedenje, najveći dio su potpune porodice koje ne posjeduju prihode i imovinu i takvih porodica je 243 pored njih je među korisnicima prava 91 samohranih roditelja i 146 samohranih lica koja ne posjeduju ni prihode ni imovinu, a nemaju ni srodnike koji su Zakonom obavezni da ih izdržavaju.

Novih zahtjeva za ostvarivanje prava na materijalno obezbijedenje u toku 2015.godine je bilo 148. Negativno rješениh zahtjeva je bilo 25. Pravo na materijalno obezbijedenje prestalo je za 127 korisnika u ovom izvještajnom periodu.

U toku 2015-te godine pravo na materijalno obezbijedenje porodice po osnovu čl. 25 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti ostvarivalo je 7 korisnika.

Tabela I-4 Godišnji iznosi sredstava za materijalno obezbijedenje (2010-2015)

Godina	Opština Pljevlja
2010	564.321,67€
2011	541.121,88€
2012	548.428,08€
2013	589.301,08€
2014	535.362,54€
2015	498.334,71€

Korisnici prava na materijalno obezbijedenje su tokom 2015.godine ostvarivali i niz drugih prava koja proističu iz osnovnog prava:

- Pravo na jednokratne i trenutne novčane pomoći u iznosu od 2.600,00€. Jednokratne novčane pomoći od Ministarstva rada i socijalnog staranja isplaćene su u iznosu od 32.350,00€ i od čega jednokratne novčane pomoći za Žabljak u iznosu od 3.350,00€ .
Ukupan broj korisnika prava na jednokratne novčane pomoći u izvještajnom periodu je 189 korisnika.
- Pravo na zdravstveno zaštitu i to za 78 korisnika prava na materijalno obezbijedenje.
- Pomoć za nabavku ogreva za korisnike materijalnog oberzbedenja opštine Pljevlja obezbijedena je kroz saradnju sa Rudnikom uglja A.D. Pljevlja i Direkcijom za šume Crne Gore- Šumska uprava

Pljevlja. Za 150 korisnika obezbijedena je po jedna tona uglja dok je za 132.

korisnika sa seoskog područja obezbijedena besplatna sječa ogrevnog drveta.

- 63 porodica koje ostvaruju pravo na materijalno obezbijedenje koristile su pravo na troškove sahrane i za to su utrošena sredstva u iznosu od 24.382,97€.
- Tokom 2015.godine svi korisnici prava na materijalno obezbijedenje koristili su pravo na subvenciju utrošene električne energije od 40%.
- Djeca korisnika prava na materijalno obezbijedenje u uzrastu od 7-14 godina koristili su pravo na besplatno ljetovanje u JU „Lovćen-Bečići“- Cetinje. U izvještajnom periodu to pravo koristilo je 150 djece. Ovo pravo koristilo je i 7 djece sa pratnjom roditelja korisnici prava na smještaj u Dnevni centar Pljevlja.
- Humanitarnu pomoć u ogrevu u ovom izvještajnom periodu obezbijedili su i predstavnici Rudnika uglja A.D. Pljevlja i Vektra „Jakić“ u vidu ogrevnog drveta za porodice romske populacije i za beskućnike.
- Povodom novogodišnjih praznika od Rotary kluba Pljevlja donirani su novogodišnji paketići za djecu iz porodica koje koriste pravo na materijalno obezbijedenje.
- U prihvatilištu za beskućnike na smještaju se nalazi 5 lica kojima su se tokom godine pružale usluge smještaja kao i svi drugi vidovi pomoći (nabavka ogrijeva, hrane...).
- Služba za materijalna davanja tokom 2015.godine pružala je i ostale usluge savjetodavnog socijalnog rada za korisnike prava na materijalno obezbijedenje i sva druga lica koja su se našla u stanju socijalne potrebe.

II Pravo na ličnu invalidninu

Tokom 2015.godine pravo na ličnu invalidninu koristilo je u prosjeku 103 korisnika za opštinu Pljevlja.

Tabela II-1 Ukupan broj lica koja koriste pravo na ličnu invalidninu za period 2010.god.-2015.god.

Godina	Opština Pljevlja
2010	96
2011	97
2012	98
2013	99
2014	100
2015	103

III Pravo na dodatak za njegu i pomoć

U toku 2015.godine ovo pravo koristilo je 1053 lica.

Tabela III-1 Broj korisnika na dodatak za njegu i pomoć u periodu 2010. god.-2015.god.

Godina	Opština Pljevlja
2010	627
2011	633
2012	625
2013	626
2014	645
2015	1040

Broj korisnika prava na dodatak za njegu i pomoć u periodu od 01.01.-31.12.2015.godine smanjen je za 61 korisnika usled smrti korisnika. Socijalno-ljekarska komisija je u toku 2015.godine održala sjednice u dva termina i to u mjeseci maju 2015. godine i oktobru 2015.godine nakon čega se i uvećava broj korisnika prava na dodatak za njegu i pomoć.

Tabela III-2 Prikaz korisnika na dodatak za njegu i pomoć za 2015.godinu za opštinu Pljevlja

Mjesec	Broj korisnika	Rad Socio-ljekarske komisije
	Januar	
Februar	674	
Mart	663	
April	656	
Maj	646	Rad Socio-ljekarske komisije
Jun	856	
Jul	847	
Avgust	833	
Septembar	828	
Oktobar	1053	Rad Socio-ljekarske komisije
Novembar	1054	
Decembar	1040	

IV Pravo na zdravstvenu zaštitu

Ovo pravo tokom 2015.godine koristilo je 78 korisnika prava.

V Pravo na troškove sahrane

Ovo pravo koristilo je 63 lica a po tom osnovu isplaćeno je 24.382,97€.

Osnovna materijalna davanja u dječijoj zaštiti

I Nadoknada za novorođeno dijete

Tokom 2015.godine ovo pravo ostvarilo je 194 novorođenčadi. Po osnovu novčane nadoknade na ime novorođenog djeteta isplaćeno je ukupno 19.937,35€.

Tabela I-1 Prikaz broja novorođene djece koja su ostvarila pravo na nadoknadu

Godina	Broj novorođenčadi	Sredstva
2010	255	25.500,00€
2011	240	25.135,00€
2012	230	24.150,00€
2013	232	24.495,30€
2014	250	26.439,50€
2015	194	19.937,35€

II Dodatak za djecu

U protekloj godini ovo pravo koristilo je u prosjeku 660-oro djece. Isplata po osnovu dječijeg dodatka na godišnjem nivou iznosi 155.806.95€.

Tabela II-1 Prikaz korisnika prava dodatka za djecu u periodu 2010.god.-2015.god. za opštine Pljevlja

Godina	Broj djece	Prosječan mjesečni iznos	Ukupan iznos
2010	761	12.691,00€	152.292,00€
2011	714	14.289,73€	171.476,85€
2012	738	14.500,45€	174.005,50€
2013	705	13.977,70€	167.732,50€
2014	635	12.655,30€	151.863,90€
2015	666	12.794,33	155.806.95€.

Tabela II-2 Broj porodica i djece korisnika dječijeg dodatka u 2015.god.

Mjesec	Broj djece	Novčani iznos
Januar	688	13.315,64
Februar	695	13.661,88
Mart	696	13.623,36
April	694	13.598,64
Maj	688	13.317,90
Jun	681	13.107,69
Jul	677	13.146,69
Avgust	656	12.350,50
Septembar	655	12.203,00
Oktoabar	656	12.280,08
Novembar	658	12.434,24
Decembar	666	12.794,33
		ukupno 155.806,95€.

III Troškovi ishrane u predškolskim ustanovama

Ovo pravo u 2015.godini u Pljevljima koristilo je u prosjeku 27 djece, a po tom osnovu isplaćena su sredstva u iznosu od 9.540,00€. U izvještajnom periodu za Žabljak koristilo je 2 djece, a po tom osnovu isplaćeno je 80,00€.

Tabela III-1 Prikaz broja djece i novčani iznosi za ishranu u predškolskim ustanovama u 2015.god.

Mjesec	Broj djece	Novčani iznos Pljevlja	Broj djece	Novčani Iznos Žabljak
Januar	31	620,00€		
Februar	30	600,00€		
Mart	30	600,00€		
April	30	600,00€		
Maj	29	1,160,00€		
Jun	28	1.120,00€		
Jul	28	1.120,00€		
Avgust	/	/		
Septembar	19	760,00€		
Oktoabar	24	960,00€		
Novembar	26	1.040,00€	1	40,00
Decembar	24	960,00€	1	40,00
		Ukupno 9.540,00€		Ukupno 80,00€
		ukupno 9.620,00€		

IV Pomoć u vaspitanju i obrazovanju djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama koristilo je 37 lica.

V Refundacija naknade zarade i naknade zarade za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo

Pravo na refundaciju novčanih sredstava na ime porodiljskog odsustva za porodilje koje su u radnoj organizaciji u 2015.godini nije koristila nijedna porodilja.

193 porodilje koje su zaposlene u privatnom sektoru koristilo je pravo na refundaciju naknade zarade a po tom osnovu isplaćena su sredstva u iznosu od 91.377,60€.

VI Naknada po osnovu rođenja djeteta

Ovo pravo može ostvariti jedan od roditelja koji je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i student do navršene jedne godine života djeteta. U toku 2015. godine ovo pravo koristilo je 194 porodilje. Po tom osnovu isplaćeno je 57.439,69€.

VII Refundacija naknade zarade i naknada zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena

U toku 2015.godine ovo pravo koristila je 1 porodilja.

VII Naknada za majke sa troje ili više djece

U toku 2015. godine donešena je dopuna Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti (Sl.list Crne Gore br.27/13 od 11.06.2013, 01/15 od 05.01.2015, 42/15 od 29.07.2015, 47/15 od 18.08.2015) za naknade roditeljima ili starateljima-njegovateljima lica koje je korisnik lične invalidnine i naknade po osnovu rođenja troje ili više djece.

U decembru 2015. godine podnešeno je ukupno 848 zahtjeva, od čega zahtjeva po osnovu lica koji su korisnici lične invalidnine 77 a korisnika 771 po osnovu rođenja troje ili više djece.

U ovom izvještajnom periodu u postupku ostvarivanja prava na osnovna materijalna davanja republička Socijalna inspekcija je izvršila jednu kontrolu u ostvarivanju ovih prava i nije bilo značajnijih primjedbi u vezi sa ostvarivanjem prava, a u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku.

Usluge socijalne i dječije zaštite

Usluge u oblasti socijalne i dječije zaštite su:

- procjena i planiranje
- podrška za život u zajednici
- savjetodavno-terapijska i socijalno-edukativna usluga,
- smještaj
- neodložne intervencije i
- druge usluge

I Pravo na smještaj

U ustanovama socijalne zaštite u Crnoj Gori i van Crne Gore tokom 2015.godine nalazio se sledeći broj štićenika :

- U dječijem domu „Mladost” u Bijeloj se tokom godine na smještaju nalazilo 2 djece, s tim da je jednom štićeniku prestalo pravo na smještaj zbog punoljetsva i povratka u biološku porodicu.
- U JU Zavod „Komanski most” u Podgorici ukupno se nalazi 15 invalidnih lica.
- U Zavodu za školovanje i profesionalnu rehabilitaciju invalidnih lica Podgorica smještena su 2 lica,
- U Zavodu za smještaj osoba sa invaliditetom Kulina na smještaju nalazi se 1 štićenik,
- U Zavodu za zbrinjavanje odreslih “Male Pčelice” Kragujevac trenutno se nalazi na smještaju 3 štićenika.

Tabela I-1 Institucionalni smještaj za period 2010.god.-2015.god.

Godina	Institucije soc. i dječije zaštite				
	Dječiji dom „Mladost”	Zavod „Komanski most”	Zavod „Male pčelice”	Zavod „Kulina”	Centar za djecu i mlade Ljubović
2010	4	13	4	1	-
2011	5	14	4	1	-
2012	4	13	4	1	-
2013	3	13	3	1	1
2014	3	12	3	1	1
2015	2	15	3	1	/

U periodu januar-decembar 2015.godine Centru za socijalni rad obratilo se 14 korisnika sa zahtjevom za smještaj u ustanovu socijalne zaštite-Dom starih. Od toga je za 13 korisnik realizovan smještaj u ustanovu, 1 korisnik je odustao od smještaja.

U toku 2015.godine u domu starih “Bijelo Polje” u Bijelom Polju smješteno je 12 starih lica i sada se trenutno na smještaju u pomenutoj ustanovi nalazi 20 starih lica. Otvaranjem doma za stara lica u Bijelom Polju starim licima u stanju socijalne potrebe pruženi su kvalitetniji uslovi a Centru olakšan način u zbrinjavanju korisnika.

Na smještaju u domu starih “Grabovac” u Risnu u izvještajnom periodu nalaze se 12 štićenika a tokom 2015.godine smješteno je 1 staro lica.

U toku 2015.godine preminulo je 10 lica koja su se nalazila na smještaju u pomenutim ustanovama.

U toku izvještajnog perioda 3 stara lica su napustila ustanovu socijalne zaštite-Dom starih.

Na predlog nadležnog Ministarstva rada i socijalnog staranja, stručni radnici, jednom mjesečno obilaze ustanove i sa pružaocima usluga i našim korisnicima donose individualne planove zaštite za svakog štićenika i prate njihovu realizaciju.

Tabela I-2 Prikaz broja starih lica smještenih u ustanove soc. zaštite

Godina	JU Dom starih "Bijelo Polje" Bijelo Polje		JU Dom starih "Grabovac" Risan	
	Broj smještenih korisnika	Ukupno na smještaju	Broj smještenih korisnika	Ukupno na smještaju
2010	6	6	/	22
2011	21	24	5	24
2012	19	22	4	24
2013	13	25	3	20
2014	15	29	5	20
2015	13	20	1	12

Najčešći razlozi za smještaj starih osoba u dom su loše zdravstveno stanje i nemogućnost brige o sebi, loši stambeni i higijenski uslovi života, samoća, kao i poremećeni porodični odnosi, te samim tim nemogućnost boravka u takvom okruženju. U junu 2013.godine usvojena je Strategija razvoja sistema socijalne zaštite starih osoba u Crnoj Gori 2013-2017. godine u cilju preduzimanja neophodnih aktivnosti u poboljšanju socijalno-ekonomskog položaja starih. Institucionalna zaštita starih pruža se u okviru postojećih institucionalnih kapaciteta ali u cilju poboljšanja uslova planirana je izgradnja trećeg doma za stara lica i to u našoj opštini.

II Porodični smještaj /hraniteljstvo

Porodični smještaj-hraniteljstvo predstavlja jedan od vidova zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja u čijoj osnovi jeste obezbijedivanje okruženja u kojem će dijete imati mogućnost za pravilan rast i razvoj, vaspitanje, obrazovanje i osposobljavanje za samostalan život.

I pored kvalitetnih uslova u institucijama smještaj štićenika u porodice je najhumaniji i najprirodniji oblik zbrinjavanja koji treba stalno unapređivati.

U 2015.godini pravo na porodični smještaj koristilo je jedno odraslo lice. Isto pravo ostvarivalo je i troje djece bez roditeljskog staranja sa područja opština Pljevlja i Žabljak.

Kao i ranijih godina služba za poslove starateljstva bilježi značajne rezultate kada je u pitanju savjetovanje i praktično djelovanje u dijelu koji se odnosi na zbrinjavanje majki sa novorođenom vanbračnom djecom tako da i ove godine ni jedno takvo dijete nije upućeno na smještaj u ustanovu socijalne zaštite niti u drugu porodicu. Rezultat postizemo na način što Centar za socijalni rad, Ministarstvo i Ginekološko odjeljenje u Pljevljima kroz ekonomsko osnaživanje i zadržavanje majki da određeno vrijeme provedu sa svojim djetetom, iste prihavte da podižu svoju djecu što se vidi u sve manjem broju smještaja takve djece u institucije.

Porodični smještaj-hraniteljstvo je privremeni oblik zaštite djeteta koje nema adekvatno roditeljsko staranje. Svijest građana o osnovnom ljudskom pravu i potrebi svakog djeteta da raste u toplom porodičnom okruženju promjenila se na bolje, nakon kampanje „Svako dijete treba porodicu“. Da je kampanja imala pozitivnog efekta govori nam i to da sve češće imamo onih porodica koje dolaze da se informišu i koje pokazuju zainteresovanost za prihvatanje djece na smještaj.

I tokom 2015.godine troje djece iz drugih opština u Crnoj Gori nalazilo se na smještaju u hraniteljskoj porodici u Pljevljima.

Tabela II- 1 Broj djece i odraslih lica na porodičnom smještaju

Porodični smještaj				
Godina	Djeca		Odrasla lica	
	Srodničko	nesrodničko	srodničko	nesrodničko
2010	4	-	1	1
2011	4	-	1	1
2012	5	-	1	-
2013	6	-	2	-
2014	2	-	1	-
2015	3	-	1	-

III Poslovi starateljstva

U 2015-toj godini 4 maloljetnih lica je stavljeno pod starateljstvo tako da se pod starateljstvom na kraju 2015-te godine nalazi 8 djece, s tim, da je starateljstvo nad 2 maloljetnih lica, nakon punoljetstva, odnosno povratka u biološku porodicu, prestalo.

Nad 1 punoljetnim licem je u odgovarajućem postupku produženo roditeljsko pravo tako da trenutno je 11 lica nad kojima je produženo vršenje roditeljskog prava.

Za ukupno 7 odraslih lica je pokrenut sudski postupak za lišenje poslovne sposobnosti. Svi ovi postupci su okončani pravosnažnom sudskom presudom o lišavanju poslovne sposobnosti, nakon čega su sva ta lica, osim jednog, za kojeg je rješenje o starateljstvu donešeno početkom 2016. Godine, stavljena pod starateljstvo, tako da se na kraju 2015.godine pod starateljstvom nalazilo ukupno 44 odraslih lica. Neposredno starateljstvo nad tim licima uspostavljeno je u 17 slučajeva dok je direktni staratelj postavljen u preostalim 27 slučajeva.

Određeno je i 8 privremenih staratelja i staratelja za posebne slučajeve za potrebe odgovarajućih sudskih postupaka.

Tabela III-1 Pregled broja djece i odraslih lica nad kojima je primjenjen neki od oblika porodično-pravne zaštite

Godina	Maloljetna lica pod starateljstvom	Lica lišena poslovne sposobnosti	Produženo roditeljsko pravo	Starateljstvo za posebne slučajeve
2010	7	21	3	4
2011	11	32	5	11
2011	7	35	6	9
2013	3	40	9	7
2014	2	45	10	5
2015	4	44	11	8

IV Usvojenje

Kako smo u ranijem tekstu istakli majke uz stručnu pomoć i podršku Centra sve više podižu svoju djecu u porodicama.

U 2015-toj godini nije zasnovano nijedno usvojenje.

V Zaštita djece i omladine sa poremećajima u ponašanju

U 2015-toj godini evidentirano je 16 maloljetnih lica koja su izvršila neku krivičnu ili prekršajnu radnju ili ispoljila asocijalno ponašanje. O pomenutim slučajevima bili smo obavješteni od strane Osnovnog suda u

Pljevljima, Osnovnog državnog tužilaštva, Područnog organa za prekršaje, policije kao i roditelja direktno.

Tabela V- 1 Prikaz broja evidentiranih maloljetnih lica i recidiva za period 2010.god.-2015.god.

Godina	Broj evidentiranih maloljetnika	Broj recidiva
2010	39	3
2011	20	3
2012	23	2
2013	19	6
2014	14	3
2015	16	1

U toku 2015.godine, 8 maloljetnika izvršilo je neku krivičnu radnju i protiv njih je vođen sudski postupak nakon čega su određene mjere ili je postupak obustavljen.

Od strane Područnog organa za prekršaje obavješteni smo da su 3 maloljetna lica evidentirana kao izvršioци nekog prekršajnog djela. Kod sva tri slučaja dostavljali smo izvještaje o dosadašnjem životu maloljetnika i aktivno učestvovali u prekršajnom postupku.

Recidiva u izvještajnoj godini bio je 1.

U izvještajnom periodu 2 maloljetna lica su zatražila savjetodavnu pomoć od stručnih lica Centra.

Tabela V- 2 Vrste prestupa za period 2010.god-2015.god.

Vrsta djela	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Prekršaj	21	7	9	7	3	3
Teška krađa i krađa	7	3	2	1	/	2
Ugrožavanje opasnim oruđen pri tuči i svađi	/	/	1	/	/	/
Sitna krađa, utaja i prevara	/	/	1	/	/	/
Teške tjelesne povrede	/	/	1	3	1	
Lake tjelesne povrede	5	1	8	2	2	3
Nasilničko ponašanje	3	5	1	/	1	2
Ostalo	3	4	/	5	5	1

U izvještajnom periodu izrečen je jedan vaspitni nalog-obavljanje društveno korisnog ili humanitarnog rada predviđeni čl.12 Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku u trajanju od 120 sati u toku 6 mjeseci koja se sprovodila u našem Centru kao i u saradnji sa predstavnicima Crvenog krsta Pljevlja. Za sprovođenje ove mjere stručni radnik je sačinio plan sprovođenja kao i aktivnosti koje maloljetnik treba obavljati za period trajanja mjere.

Tabela V- 3 Broj izrečenih mjera prema maloljetnicima za period 2010.god.-2015.god.

Izrečene mjere	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukor	2	9	9	7	1	4
Pojačan nadzor roditelja	/	/	1	7	5	4
Pojačan nadzor Organa starateljstva	5	2	/	2	/	2
Vaspitna ustanova	/	/	/	1	/	/
Obustava predmeta	/	/	3	/	1	/
Opomena	/	4	3	5	2	/
Vaspitni nalog					2	/
Ostalo	/	4	6	6	1	2

Pozitivna uloga Centra za socijalni rad u skladu sa zakonskom regulativnom ogleda se u otkrivanju i praćenju problema mladih lica i predlaganju i preduzimanju mjera u rješavanju tih problema. U cilju preventivnog djelovanja Centar ostvaruje saradnju sa nevladinim sektorom koji se bavi problemima mladih i prevencijom društveno

neprihvatljivog ponašanja. Takođe, važna je uloga škole pa shodno tome redovno posjećujemo škole i aktivno sarađujemo sa pedagoškom službom u svim školama sa područja naše opštine.

Učestvovanjem u različitim aktivnostima kako nevladinog sektora tako i nadležnih državnih institucija, koje su bile i medijski praćene, stavljen je akcenat na podizanju svijesti građana i svih subjekata u cilju zaštite i pomoći mladim osobama.

VI Poremećeni bračni i porodični odnosi

Tim za poremećene bračne i porodične odnose Centra za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak u izvještajnom periodu radio je kod 46 slučajeva bračnih i porodičnih problema. Čest problem među supružnicima jesu neslaganja u karakteru, nerazumijevanje, psihičko uznemiravanje, loša materijalna situacija supružnika, nemogućnost zajedničkog odlučivanja o domaćinstvu i vaspitanju djece, konzumiranje alkohola jednog od supružnika i drugo.

U okviru svojih nadležnosti preduzimali smo aktivnosti savjetodavnog rada u 28 slučajeva bračnih problema i 28 slučajeva porodičnih problema.

Stručni tim, u toku 2015.god, posredovao je u 14 slučajeva razvoda braka, u 4 slučaja izmena odluke o povjeravanju djece, u 2 slučaja izmjene odluke o održavanju ličnih odnosa dajući nalaz i mišljenje Osnovnom sudu. Od strane suda smo obavješteni o 12 sporazumnih razvoda braka.

Tabela VI- 1 Broj razvedenih brakova i porodica sa poremećenim odnosima za period 2010.god.-2015.god.

Godina	Razvodi braka posredovanje CSR	Sporazumni razvodi braka	Porodice sa poremećenim odnosima	
			Bračni problemi	Porodični problemi
2010	10	8	17	7
2011	7	7	20	13
2012	8	17	40	12
2013	6	7	32	29
2014	7	7	39	33
2015	14	12	28	28

Sagledavajući podatke od prethodnih godina vidljivo je uvećanje broja porodica koje se obraćaju za pomoć usled bračnih ili porodičnih problema što zahtjeva poseban pristup takvim slučajevima kroz savjetodavni i terapijski rad.

Nakon postupka razvoda braka i povjeravanja maloljetne djece jednom od roditelja, roditelji (bivši supružnici) ponovo se obraćaju Centru za socijalni rad sa problemima kao što je ostvarivanja kontakata sa djecom koje je određenom sudskom presudom roditelju kome dijete nije povjereno na dalju brigu, čuvanje i vaspitanje, problemi u izdržavanju za koje je obavezan roditelj kod koga dijete ne živi, problemi prilikom izdavanja putnih isprava za dijete i sl.

Tabela VI- 2 Prikaz broja porodica i maloljetne djece sa problemima održavanja kontakta kao i problemima izdržavanja za 2015-tu godinu

Godina	Problemi održavanja ličnih odnosa sa mal. djecom roditelja koji ne vrši roditeljsko pravo		Problemi izdržavanja mal. djece	
	Broj porodica	Broj djece	Broj porodica	Broj djece
2015	32	53	8	11

VII Nasilje u porodici

Zakon o zaštiti od nasilja u porodici koji je donešen 2010-te godine bliže definiše nasilje a Protokolom o postupanju u slučajevima nasilja u porodici precizirana je nadležnost svih institucija ključnih u pružanju usluga kada je porodično nasilje u pitanju.

Na osnovu raspoložive dokumentacije u Centru za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak, prethodnih obavještenja iz Uprave policije, obraćanja žrtve nasilja Centru direktno, kao i obavještenja od srodnika u toku 2015. godine. evidentirano je 47 slučaj porodičnog nasilja.

Uz sprovođenje stalne kampanje o nasilju u porodici smatramo da svakim danom treba doprinositi osnaživanju onih koji trpe nasilje kao i pružanju podrške kako savjetodavne tako i pravne i ekonomske što je Centar nastojao realizovati tokom 2015.godine.

Tabela VII-1 Broj prijavljenih slučajeva porodičnog nasilja za period 2010.god.-2015.god.

Godina	Broj slučajeva porodičnog nasilja	Broj mal. djece posredno izloženih porodičnom nasilju	Broj procesuiranih slučajeva
2010	52	43	18
2011	61	49	17
2012	55	42	40
2013	46	33	34
2014	51	46	23
2015	47	35	46

Tabela VII- 2 Nasilje u porodici za 2015-tu godinu prema evidenciji CSR

Broj prijavljenih slučajeva nasilja u porodici		51
Žrtve porodičnog nasilja	Žene	46
	Muškarci	1
	Djeca	1
Broj slučajeva procesuiranih kroz krivični postupak		5
Broj slučajeva procesuiranih kroz prekršajni postupak		18

I u 2015.godini održani su redovni sastanci Multidisciplinarnog tima. U toku izvještajne godine donešena je odluka o izmjeni članova tima. Na sastancima se analiziraju problemi u vezi sa nasiljem u porodici kao i dileme u implementaciju Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i protokola o među institucionalnoj saradnji kada je ova problematika u pitanju. Takođe sastanci Multidisciplinarnog tima se održavaju i po potrebi kada je u pitanju hitnost u rješavanju porodičnog nasilja. U skladu sa protokolom o među institucionalnoj saradnji kad je u pitanju nasilje u porodici stručni radnici Centra za socijalni rad su preduzimali aktivnosti za svaki pojedinačni slučaj.

Kako bi se što efikasnije radilo na sanaciji prijavljenih slučajeva i prevenciji pojave nasilja u porodici od velike važnosti je saradnja sa

nadležnih institucijama kao što su policija, pravosudni organi, medicinski centar i nevladinim sektorom koji se bavi problemima porodičnog nasilja.

Tokom 2015.godine aktivno smo učestvovali u svim aktivnostima na lokalnom nivou koji su se odnosili na sprovođenje kampanje o zaštiti od nasilja u porodici. U opštini Pljevlja obilježeno je i 16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja u porodici.

Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu i Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u izvještajnom periodu organizovao je edukacije za sve članove Multidisciplinarnog tima za zaštitu žrtava nasilja u porodici.

Tabela VII- 3 Preduzete mjere od strane CSR u slučajevima porodičnog nasilja za 2015.god.

Preduzete mjere u slučajevima porodičnog nasilja	Broj
Savjetodavna pomoć	47
Pravna pomoć	45
Psihološka podrška	47
Postavljanje staratelja	/
Urađena procjena rizika	33
Izrada individualnog plana za žrtvu	23
Određivanje voditelja slučaja	47
Određivanje povjerljivog lica iz CSR	0

U okviru **ostalih nadležnosti** Centra za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak dostavljeno je 25 nalaza i mišljenja Kazneno-popravnim domu, zatvoru Bijelo Polje i Ministarstvu pravde za osuđene koji imaju prebivalište u Pljevljima. Dostavljeno je 7 nalaza i mišljenja za potrebe ministarstva pravde a u vezi traženja pomilovanja. Dostavljeno je 11 nalaza i mišljenja Kazneno-popravnom domu, i 5 nalaza i mišljenja za Zatvor Bijelo Polje.

Pravo na povlašćenu vožnju tokom 2015.godine ostvarilo je 200 lica. Po tom osnovu u 2015.godini ostvareno je 2396 putovanja i isplaćeno 278,909.28€.

Pravo na pomoć u vaspitanju i obrazovanju- troškovi puta u prosjeku na mjesečnom nivou je koristilo 46 djece i po tom osnovu isplaćeno je 3.192,00€.

Tokom 2015.godine izdato je 1077 uvjerenja korisnicima prava iz domena socijalne i dječije zaštite te uvjerenja iz domena o regulisanju imovinsko pravnih obaveza iz bračnih odnosa i odnosa roditelja i djece.

Tokom 2015.godine pružen je pravni savjet svim strankama koje su za tu pomoć obraćale ovom Centru. Neukim strankama pružena je konkretna pomoć i predloženo rješenje a posebno kada je u pitanju nasilje u porodici, pravna pomoć samohranim majkama za regulisanje njihovog statusa i statusa djece.

Poslovi socijalne zaštite su izuzetno teški i složeni. U zadnje vrijeme ih usložnjavaju novi oblici patologije i novonastala ekonomska kriza gdje se uloga Centra usložnjava i moraju se uključiti dodatni naponi kako bi se odgovorilo potrebama korisnika.

IZVJEŠTAJ O RADU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINE PLJEVLJA I ŽABLJAK –RADNA JEDINICA ŽABLJAK

za 2015. godinu

Oblasti socijalne zaštite

-Materijalno obezbjeđenje u 2015. godini ostvarile su 82 porodice sa 120 članova, od kojih 27 djece (u januaru), odnosno 67 porodica sa 83 člana, od kojih 14 djece (u decembru).

Tokom prošle godine pravo na materijalno obezbeđenje prestalo je za 15 korisnika sa ukupno 37 članova (dva samohrana korisnika su umrla, a jedna četveročlana porodica odselila).

Pravo na materijalno obezbeđenje ostavrio je u protekloj godini jedan novi korisnik, a za sedam korisnika je produžio pravo na osnovu nalaza Socijalno-ljekarske komisije o radnoj nesposobnosti.

-Pravo za dodatka za njegu i pomoć ostavrivalo je 2015. godini 107 korisnika (u januaru), odnosno 267 korisnika u **(decembru)**. Bilo je 165 novih i obnovljenih zahtjeva za ostavriavanje ovog prava, od kojih 68 nakon posljednje nakon poslednje komisije u oktobru 2015. Socijalna-ljekarska komisija je pozitivno riješila 70 zahtjeva, negativno 17, a 10

nije razmatrala zbog nedolaska stranki na komisiju. U 2015. godini umrlo je 15 korisnika dodataka za njegu i pomoć.

-Pravo na ličnu invalidninu u 2015. godini ostvarilo je 13 korisnika (**u januaru**), odnosno 14 (**u decembru**). U prošloj godini podnesena su

četiri nova zahtjeva za ličnu invalidninu, od kojih je Socijalno-ljekarska komisija jedan riješila pozitivno, a tri negativno.

-Za jednokratnu i trenutnu novčanu pomoć, te zahtjevom za dodjelu ogreva ili namirnica

Radnoj jedinici Žabljak obratila se u proteklom izvještajnom periodu 19 porodica. U 2015, kao i u 2014. godini, kod Područne jedinice Žabljak Uprave Šuma Crne Gore nismo uspjeli obezbjediti ogrevno drvo za najugroženija domaćinstva.

-Pravo na zdravstveno osiguranje u 2015. godini ostavralo je 35 korisnika (**u januaru**), odnosno 31 (**u decembru**). Umrlo je 6 korisnika a dva su nova.

- U postupku sudova i ustanova za izdržavanje kazni, u izvještajnom periodu urađeno je 13 nalaza i mišljenja.
- Trenutno su u Dom starih u Risnu smještene 3 korisnika sa područja Opštine Žabljak, 4 u Dom starihu Bijelom Polju, a jedan u Zavod „Komanski most“ . Za sve korisnike četiri puta tokom prošle godine su ovjerene zdravstvene knjižice u Zdravstvenoj stanici Žabljak.
- Obavljeno je oko 30 razgovora sa članovima porodica sa poremećenim bračnim odnosima. Područni organ za prekršaje je četiri puta tražio mišljenje Centra vezano sa nasilje u porodici i dva puta vezano za prekršaje maloljetnika.
- Za potrebe ostavriavanja prava na staračku-poljoprivrednu nadoknadu korisnicima smo izdali 120 uvjerenja.
- Radna jedinica je izdala oko 40 uvjerenja i potvrda po raznom osnovu (ostavriavanje prava na dječiji dodatak, smještaj u đaćki ili studentski dom, studentski kredit i sl.) kao i za korisnike MO, dječijeg dodatka i drugih prava.

- Na zahtjev Odjeljenja bezbjednosti Žabljak, socijalni radnik je četiri puta pozivan i prisustvovao uzimanju policijskih izvjava jer se radilo o prekršajima maloljetnih lica. Socijalni radnik je četiri puta pozivan na raspravu u Osnovni sud u Žabljaku zbog postupka starateljstva.

Oblast dječije zaštite

-Pravo na **dječiji dodatak** u 2015. godini ostavrivale su u **januaru** 24 porodice sa 34 djece, a u **decembru** 11 porodica sa 16 djece.

-U prošloj godini obezbjeđeni su udžbenici za učenike osnovne i srednje škole, prema spisku koji smo na vrijeme dostavili školama.

-**Odmor i rekreacija djece** – Na sedmodnevno ljetovanje u Dječije odmaralište u Bečićima, od 10.07.2014. godine išlo je 38 učenika Osnovne škole „Dušan Obradović“ Žabljak i „Vuk Knežević“ Njegovuđa.

-**Naknadu za opremninu za novorođenu djecu** u 2015. godini ostavrila su 24 korisnika za 24 novorođenčadi, što je za šestoro djece manje nego 2014. godine. Porodilja koje su tokom prošle godine ostvarivale pravo novčanu naknadu kao nezaposlena lica ili redovni studenti bilo je 39, od kojih 15 novih koje su se porodile u 2015. godini.

Usluge stručnog socijalnog rada:

Radna jedinica Žabljak u okviru stručnog socijalnog rada primjenjuje sljedeće oblike zaštite:

Centar ima redovnu komunikaciju sa roditeljima djece sa smetnjama u razvoju da bi se te porodice osnažile i pružila im se podrška za lakše podizanje, odgoj i školovanje djece. Kao i prethodnih godina, imamo odličnu saradnju sa opštinskom Kancelarijom za prevenciju bolesti zavisnosti radi eventualnog stvaranja boljih uslova da djeca sa smetnjama u razvoju kreativnije koriste slobodno vrijeme.

Zaštita djece i omladine čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, zaštita djece i omladine sa poremećajima u ponašanju, djece sa smetnjama u razvoju, smještaj u ustanove socijalne zaštite i osposobljavanje za rad, takođe su poslovi Radne jedinice.

Ostale aktivnosti Centra

-Odjeljenje bezbjednosti u Žabljaku na njihov zahtjev dostavljeni su podaci o porodičnom nasilju u 2015. godini, broju registrovanih slučajeva, starosnoj strukturi, profesionalnoj orijentaciji nasilnika, kao i mišljenje o najčešćim uzrocima nasilja u porodici.

-Radna jedinica Žabljak je vodila aktivnosti oko unosa i produžavanja roka zdravstvenih knjižica za lica koja imaju osiguranje preko Centra. Bila su dva nova zahtjeva za zdravstveno osiguranje, pa su u skladu sa važećim propisima na kraju 2015. godine. to pravo ostvarivala 32 korisnika.

-„Elektrodistribuciji“ smo, kao i ranijih godina, dostavili spiskove korisnika MO, DNJP, lične invalidnine i korisnika smještenih u drugu porodicu, radi ostavrivanja prava na subvencionalne račune za struju, a redovno, svakog mjeseca ažuriramo spiskove svih naših korisnika i elektronskim putem dostavljamo Ministarstvu rada i socijalnog starenja radi subvencioniranja.

-Kao i prethodnih godina, radnici Radne jedinice Žabljak obilazili su redovno porodice korisnika MO i u najudaljenijim selima, kao i porodice koje su u stanju socijalne potrebe.

-Tokom prošle godine socijalni radnik Radne jedinice Žabljak, tri puta je pozivan u osnovni sud i prisustvovao raspravi o vođenju ostavinskog postupka, jer su nasljednici maloljetni.

U saradnji sa učenicima Srednje mješovite škole „17. septembar“, radnici Radne jedinice Žabljak obišli su deset starijih sugrađana, što je već dio tradicionalne saradnje Centra i škole.

**V.D. DIREKTOR,
Branka Danilović**

